

TEMA BROJA: PRIMENA ZAKONA O ODUZIMANJU IMOVINE STEČENE KRIVIČNIM DELIMA RATNIH ZLOČINA

HOTEL CONTINENTAL

7. jul 2010.

Oduzimanje imovinske koristi stečene krivičnim delima

Zaplenićemo krvavi novac

Vladimir Vukčević *Tužilac za ratne zločine Republike Srbije*

Pozdravljam donošenje Zakona o zapleni imovine stečene krivičnim delima

Vaše Ekselencije, poštovane kolege, dame i gospodo,

Istražujući brojne slučajeve ratnih zločina koji su se dogodili na prostoru bivše Jugoslavije, analizirajući motive njihovih počinilaca, mi iz Tužilaštva za ratne zločine došli smo do nedvosmislenog zaključka da je pljačka bila jedan od glavnih pokretača za njihovo izvršenje, a lažni patriotizam bio je dimna zavesa koja je zaklanjala suštinu.

Kada rat prestaje, ratni pljačkaši, profiteri, investiraju svoj krvavi novac stečen otimačinom i pljačkom, kupuju jeftino nekad ugledna preduzeća, koja su u danas u najvećem broju slučajeva propala.

Ne prihvatimo da njihov sistem vrednosti diktira pravila, da legalizuju svoj prljavi kapital i da oni budu ti koji će davati posao nekim drugim ljudima koji teško žive, da kapital koji je obeležio jecaj žrtava bude OSNIVAČKI KAPITAL njihovih ekonomskih imperija.

Druga pojava koju sam uočio ovom analizom jeste da su ovakav kapital oni koji su učestvovali u krivičnim delima ratnih zločina vrlo brzo prebacivali u drugu zonu, u oblast organizovanog kriminala.

Poznato je da su optuženi u nekim našim predmetima kao počinioци krivičnih dela ratnih zločina, već sa devetnaest-dvadeset godina bili vlasnici kafana, lokala, vila, benzinskih pumpi, kuća koje vrede milione evra.

Uočili smo da su neke poznate grupe optužene za ratne zločine iz jedne kriminalne delatnosti prelazile u drugu. Podsetiću Vas da su „Škorpioni“ bili „čuvari naftnih polja“ u Đeletovcima. Prema informacijama naših kolega iz Hrvatske, opljačkano je nafte i slavonskog hrasta u vrednosti od preko 500 miliona dolara. Ta nafta se u bocama, razređena, prodavala na ulicama Srbije. Podsetiću Vas da je jedan od mojih sadašnjih zamenika, kao zamenik tužioca za organizovani kriminal, upravo njih imao kao prvoosumnjičene za krivično delo trgovine ljudima pre nego što smo ih mi lišili slobode zbog sumnje da su počinili ratni zločin nad decom u Trnovu.

Zato dugujemo odgovor kao država, kao institucije. Istina je sasvim drugačija i još jednom je treba apostrofirati. Patriotizam je bio izgovor za pljačkanje i ubijanje komšija, ljudi druge nacionalnosti i vere na ratištima devedesetih. Stvarao se jezivi lanac odmazde i zločin je tvorio drugi zločin. Nije bilo pravila, malo ko je poštovao ratno pravo, i takvi zločini gotovo redovno su se odvijali uz pijanstvo i pljačku.

Možemo reći da smo pod utiskom monstruoznih masovnih ubistava, zlostavljanja i mučenja žrtava, na početku svog rada nedovoljno obraćali pažnju na imovinski momenat. Prateći pirncipe Haga, često radeći na predmetima zajedno sa njihovim istražiteljima, i nemajući institut zaplene imovine stečene krivičnim delima u našem pravnom sistemu, nedovoljno smo obraćali pažnju na pljačku.

Napraviću jednu paralelu. Do donošenja ovog zakona mogu reći da se visoki kriminal isplatio. Sa svojim ekonomskim imperijama, kriminalci su prihvatili da budu uhapšeni, optuženi i osuđeni. Pljačkajući milione evra, nije im teško padalo, da koristeći boljke sistema, izdrže nekoliko godina zatvora i tako legalizuju svoj kapital. Kriminalci su, boraveći u zatvorima isto toliko vremena, iz njih ponovo izlazili kao milioneri. Nekada su tu imovinu i uvećavali.

Država Srbija je prepoznala potrebu za sankcionisanjem i preventivom najtežih krivičnih dela

donošenjem Zakona o zapleni imovine stečene krivičnim delima. On je bio odgovor na potrebu društva da kazni one koji su ga pljačkali dugo, oni koji su koristili nedovoljno efikasan zakonski okvir.

Ključni momenat za nas je mogućnost da se pokrenu finansijske istrage u predmetima ratnih zločina koje bi dovele do mogućnosti zaplene imovine. Hoću da vam skrenem pažnju da u dva premeta već imamo nameru da to uradimo i da pošaljemo jasnu poruku države i institucija da se kriminal ne isplati.

Pozdravljam donošenje ovog Zakona. On je suštinska oštrica borbe protiv najviših oblika kriminala. Kao država, moramo nastojati da sve početne probleme u hodu otklanjamo i da kroz Direkciju za raspolaganje imovinom stečenom krivičnim delima, vratimo dug društvu i građanima Srbije koji oni nisu oni napravili.